Minister
Klimatu i Środowiska

Paulina Hennig-Kloska

DLŁ-WNO.0500.88.2026.MK
4590289.19086729.15404460
Warszawa, 29-10-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr K10INT20180 Posła na Sejm RP Pana Piotra Górnikiewicza
Temat: systemowe zmiany w zakresie zapobiegania powtarzającym się szkodom łowieckim, zarządzania populacjami zwierzyny oraz zasad odpowiedzialności za szkody

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją Posła na Sejm RP Pana Piotra Górnikiewicza w sprawie systemowych zmian w zakresie zapobiegania powtarzającym się szkodom łowieckim, zarządzania populacjami zwierzyny oraz zasad odpowiedzialności za szkody, przedstawiam następujące informacje.

Ad 1.
Czy Ministerstwo planuje w obecnej kadencji kompleksową nowelizację Prawa łowieckiego w zakresie szkód łowieckich, ich prewencji, szacowania i zasad odpowiedzialności odszkodowawczej?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi obecnie prace analityczne dotyczące ewentualnych zmian w ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie[1], obejmujące m.in. zagadnienia związane z zapobieganiem szkodom łowieckim, zasadami ich szacowania, wypłatą odszkodowań oraz odpowiedzialnością poszczególnych podmiotów za powstałe szkody.

Problematyka ta była przedmiotem prac Zespołu do spraw zmian systemowych w łowiectwie, będącego organem pomocniczym Ministra Klimatu i Środowiska. Wśród wypracowanych rekomendacji znalazły się propozycje m.in. usprawnienia i profesjonalizacji procesu szacowania szkód, wprowadzenia różnych trybów ich szacowania, doprecyzowania zasad odnoszących się do upraw wieloletnich, określenia podmiotu odpowiedzialnego za szacowanie szkód na terenach obwodów łowieckich niewydzierżawionych oraz modyfikacji systemu odwoławczego.

Na obecnym etapie nie zostały jeszcze podjęte ostateczne rozstrzygnięcia co do zakresu i kierunku zmian legislacyjnych, w tym ewentualnej kompleksowej nowelizacji przepisów dotyczących szkód łowieckich.

[1] Dz.U. z 2025 r. poz. 539 z późn.zm.

Ad 2.
Czy Ministerstwo rozważa wprowadzenie mechanizmu, zgodnie z którym występowanie na danym obszarze przez kolejne lata szkód przekraczających określony poziom powodowałoby obowiązek ponownej analizy liczebności zwierzyny, wykonania rocznego planu łowieckiego oraz adekwatności planowanego pozyskania?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska dostrzega potrzebę uwzględniania informacji o powtarzających się szkodach łowieckich w procesie oceny liczebności zwierzyny oraz planowania jej pozyskania. W ocenie Ministerstwa występowanie znaczących szkód może stanowić istotną przesłankę do weryfikacji danych dotyczących stanu populacji zwierząt łownych oraz skuteczności realizowanych działań w zakresie gospodarki łowieckiej.

Na podstawie rekomendacji Zespołu do spraw zmian systemowych w łowiectwie Ministerstwo analizuje oparcie rocznych planów łowieckich na ustandaryzowanych, wysokiej jakości wynikach szacowania liczebności zwierzyny. Na obecnym etapie nie zostały jednak podjęte rozstrzygnięcia dotyczące wprowadzenia ustawowego mechanizmu, zgodnie z którym przekroczenie określonego poziomu szkód w kolejnych latach automatycznie skutkowałoby obowiązkiem ponownej analizy liczebności zwierzyny, wykonania rocznego planu łowieckiego lub zmiany wielkości planowanego pozyskania. Kwestia ta pozostaje przedmiotem analiz prowadzonych w ramach prac nad ewentualnymi zmianami przepisów prawa łowieckiego.

Ad 3.
Czy dane dotyczące liczby, powierzchni i wartości szkód łowieckich mogą zostać w większym stopniu powiązane z ustalaniem rocznych planów łowieckich i oceną ich wykonania?

Dane dotyczące liczby, powierzchni oraz wartości szkód łowieckich mogą stanowić jedno z kryteriów uwzględnianych przy sporządzaniu, opiniowaniu i zatwierdzaniu rocznych planów łowieckich oraz przy ocenie ich wykonania. Informacje dostarczają ważnych przesłanek dotyczących lokalnej liczebności zwierzyny oraz skuteczności prowadzonych działań w zakresie gospodarowania populacjami zwierząt łownych.

Należy podkreślić, że projekty rocznych planów łowieckich podlegają już opiniowaniu przez właściwych wójtów, burmistrzów albo prezydentów miast oraz izby rolnicze, które mogą zgłaszać uwagi dotyczące m.in. nadmiernej liczebności zwierzyny oraz potrzeby dostosowania poziomu planowanego pozyskania do lokalnych uwarunkowań.

Ad 4.
Czy Ministerstwo rozważa utworzenie centralnego lub wojewódzkiego rejestru szkód łowieckich, pozwalającego zestawiać skalę szkód z liczebnością poszczególnych gatunków zwierzyny i wykonaniem planów łowieckich?

Postulat utworzenia centralnego lub wojewódzkich rejestrów szkód łowieckich zasługuje na analizę z punktu widzenia poprawy jakości danych wykorzystywanych w gospodarce łowieckiej. Gromadzenie w sposób uporządkowany informacji dotyczących liczby, powierzchni i wartości szkód mogłoby ułatwić ocenę zależności pomiędzy skalą szkód,

liczebnością poszczególnych gatunków zwierzyny oraz realizacją rocznych planów łowieckich. Dostęp do bardziej kompleksowych i porównywalnych danych mógłby również wspierać proces planowania łowieckiego, ocenę skuteczności działań ograniczających szkody oraz podejmowanie decyzji dotyczących wielkości pozyskania zwierzyny na poszczególnych obszarach.

Wprowadzenie takiego rozwiązania wymagałoby jednak przeprowadzenia szczegółowych analiz organizacyjnych, prawnych i finansowych, w tym określenia zakresu gromadzonych danych, podmiotów odpowiedzialnych za ich wprowadzanie i weryfikację oraz zasad wymiany informacji pomiędzy uczestnikami systemu szacowania szkód łowieckich.

Na obecnym etapie Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie planuje zmian legislacyjnych w ww. zakresie.

Ad 5.
Czy rozważane jest stworzenie podstaw prawnych do prowadzenia przez gminy lokalnych rejestrów i map szkód łowieckich, również obejmujących zgłoszenia, które nie zakończyły się formalnym postępowaniem odszkodowawczym?

Ministerstwo dostrzega praktyczną wartość lokalnych rejestrów i map szkód łowieckich, w szczególności jako narzędzi wspierających identyfikację obszarów, na których szkody występują regularnie. Tego rodzaju informacje mogłyby stanowić źródło danych pomocniczych przy planowaniu działań prewencyjnych oraz ocenie skuteczności gospodarki łowieckiej na poziomie lokalnym.

Ewentualne stworzenie podstaw prawnych do prowadzenia przez gminy takich rejestrów, w tym obejmujących również zgłoszenia, które nie zakończyły się formalnym postępowaniem odszkodowawczym, wymagałoby szczegółowego określenia zakresu gromadzonych danych, zasad ich weryfikacji, sposobu finansowania oraz podmiotów odpowiedzialnych za realizację tego zadania. Konieczne byłoby również uwzględnienie kwestii związanych z ochroną danych oraz zapewnieniem jednolitości i porównywalności gromadzonych informacji.

W ocenie Ministerstwa rozwiązanie polegające na nałożeniu na gminy nowych obowiązków w tym zakresie może napotykać istotne trudności organizacyjne i finansowe. Przykładowo, w ramach nowelizacji ustawy – Prawo łowieckie z 2018 r. gminom powierzono określone zadania związane z procedurą szacowania szkód łowieckich, w szczególności przyjmowanie wniosków o ich oszacowanie. Rozwiązanie to spotkało się jednak z krytyczną oceną ze strony jednostek samorządu terytorialnego i zostało zmienione przez ustawodawcę.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie prowadzi prac legislacyjnych mających na celu nałożenie na gminy dodatkowych obowiązków w zakresie szacowania szkód łowieckich.

Ad 6.

Czy Ministerstwo rozważa wprowadzenie szczególnej procedury naprawczej dla obszarów szczególnie dotkniętych powtarzającymi się szkodami, prowadzonej z udziałem dzierżawców obwodów, PZŁ, nadleśnictw, samorządu, izb rolniczych i przedstawicieli mieszkańców?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska dostrzega potrzebę wypracowania skutecznych mechanizmów reagowania na obszarach szczególnie dotkniętych powtarzającymi się szkodami łowieckimi. Analizowana jest możliwość wzmocnienia współpracy pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za prowadzenie gospodarki łowieckiej, właścicielami gruntów oraz przedstawicielami administracji publicznej w celu identyfikacji przyczyn szkód i wypracowania działań ograniczających ich skalę.

W tym kontekście rozważyć można rozwiązania umożliwiające opracowywanie lokalnych programów ograniczania szkód, obejmujących m.in. analizę liczebności zwierzyny, ocenę realizacji rocznych planów łowieckich, identyfikację obszarów szczególnie narażonych na występowanie szkód, wskazanie działań prewencyjnych oraz określenie zasad współpracy pomiędzy dzierżawcami lub zarządcami obwodów łowieckich, właścicielami gruntów i innymi zainteresowanymi podmiotami.

Ewentualne wprowadzenie szczególnej procedury naprawczej dla obszarów najbardziej dotkniętych szkodami wymagałoby jednak jednoznacznego określenia przesłanek jej uruchamiania, podmiotu odpowiedzialnego za koordynację działań, zakresu kompetencji poszczególnych uczestników, sposobu monitorowania efektów oraz źródeł finansowania podejmowanych działań.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie prowadzi zmian legislacyjnych w tym zakresie.

Ad 7.
Czy planowane są zmiany zwiększające niezależność procedury szacowania szkód, zwłaszcza w przypadkach sporu pomiędzy właścicielem gruntu a dzierżawcą lub zarządcą obwodu?

Zwiększenie obiektywizmu i profesjonalizmu procesu szacowania szkód łowieckich stanowi jedno z zagadnień analizowanych w ramach prac nad ewentualnymi zmianami ustawy – Prawo łowieckie. Szczególne znaczenie ma zapewnienie skutecznych mechanizmów rozstrzygania sporów co do zakresu czy wysokości szkody pomiędzy właścicielami lub posiadaczami gruntów a dzierżawcami lub zarządcami obwodów łowieckich.

Obecnie obowiązujące przepisy przewidują, że oględzin i szacowania szkód dokonuje zespół z udziałem właściciela albo posiadacza gruntu, przedstawiciela dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego oraz przedstawiciela właściwego wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego. Od ustaleń zespołu przysługuje odwołanie do właściwego nadleśniczego, a w przypadku obwodów zarządzanych przez Lasy Państwowe – do dyrektora właściwej regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych.

W rekomendacjach Zespołu do spraw zmian systemowych w łowiectwie zaproponowano rozwiązania zmierzające do zwiększenia obiektywizmu procesu ustalania wysokości szkód. Analizowane są również propozycje dotyczące ujednolicenia standardów i metodyk szacowania szkód oraz zmian w systemie odwoławczym. Na obecnym etapie nie zostały

jednak podjęte ostateczne rozstrzygnięcia dotyczące zakresu i kierunku ewentualnych zmian legislacyjnych w tym obszarze.

Ad 8.
Czy Ministerstwo rozważa udział niezależnego rzeczoznawcy, przedstawiciela izby rolniczej lub innego niezależnego podmiotu w postępowaniach dotyczących spornych szkód?

W ramach prac nad zmianami systemowymi w łowiectwie analizowane są rozwiązania zakładające możliwość udziału niezależnego rzeczoznawcy w postępowaniach dotyczących spornych szkód łowieckich.

Analizie podlega także wzmocnienie pozycji rolnika podczas procesu szacowania szkód poprzez zapewnienie obowiązkowego udziału reprezentanta izb rolniczych.

Ewentualne wprowadzenie takich rozwiązań wymagałoby określenia zasad udziału poszczególnych podmiotów w postępowaniu, zakresu ich kompetencji oraz sposobu finansowania. W przypadku rzeczoznawców konieczne byłoby również uregulowanie wymogów kwalifikacyjnych, zasad ich wyboru oraz wpisu na odpowiednią listę. Na obecnym etapie nie zostały podjęte ostateczne rozstrzygnięcia w tym zakresie.

Ad 9.
Czy analizowane jest rozszerzenie szczególnego systemu odszkodowawczego na szkody wyrządzane przez zwierzynę w innym mieniu niż uprawy i płody rolne, np. w ogrodzeniach, terenach rekreacyjnych, murawach sportowych czy zieleni urządzonej? Problem tej luki wskazano również w przedstawionych materiałach na przykładzie zniszczenia przez dziki murawy stadionu Okocimskiego.

Obowiązujący szczególny system odpowiedzialności za szkody łowieckie obejmuje szkody wyrządzone przez określone gatunki zwierzyny w uprawach i płodach rolnych oraz szkody powstałe przy wykonywaniu polowania. Nie obejmuje natomiast co do zasady szkód wyrządzonych w innym mieniu, takim jak ogrodzenia, przydomowe tereny zielone, tereny rekreacyjne, zieleń urządzona czy murawy obiektów sportowych.

Rozszerzenie tego systemu na inne kategorie mienia oznaczałoby istotną zmianę obowiązującego modelu odpowiedzialności za szkody łowieckie oraz wiązałoby się z dodatkowymi skutkami organizacyjnymi i finansowymi. W związku z tym Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie prowadzi obecnie prac legislacyjnych zmierzających do objęcia szczególnym systemem odszkodowawczym szkód powstałych w innym mieniu niż uprawy i płody rolne.

Ad 10.
Czy Ministerstwo rozważa udział Skarbu Państwa w finansowaniu odszkodowań w przypadkach szkód o charakterze wyjątkowo dużym, wieloletnim lub systemowym?

Obecnie odpowiedzialność Skarbu Państwa ma charakter ustawowo określony i dotyczy m.in. szkód wyrządzonych przez zwierzęta łowne objęte całoroczną ochroną oraz określonych przypadków szkód powstałych poza obwodami łowieckimi. Zasadą

pozostaje natomiast odpowiedzialność dzierżawcy albo zarządcy obwodu za szkody wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez dziki, jelenie, daniele i sarny na terenie obwodu łowieckiego.

Wprowadzenie dodatkowego udziału Skarbu Państwa w finansowaniu odszkodowań za szkody o charakterze wyjątkowo dużym, wieloletnim lub systemowym oznaczałoby zmianę obecnie obowiązującego modelu odpowiedzialności za szkody łowieckie. Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie rozważa prac legislacyjnych zmierzających do wprowadzenia takich rozwiązań.

Ad 11.
Jakie działania podjęto w odpowiedzi na apel Rady Gminy Dębno z 29 maja 2025 r. dotyczący problemu zwiększającej się populacji dzików i czy postulaty przedstawione wówczas przez samorząd zostały wykorzystane w pracach legislacyjnych lub analitycznych resortu?

Uchwała Nr VI/140/2025 Rady Gminy z dnia 29 maja 2025 r. została zarejestrowana w Ministerstwie Klimatu i Środowiska jako petycja (znak sprawy: DLŁ-WNO.053.8.2025). Z uwagi na wcześniejsze rozpatrzenie przez Ministra petycji w tożsamej sprawie, odpowiedzi udzielono na podstawie art. 12 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach[2] (tj. poprzez udostępnienie zanonimizowanej odpowiedzi udzielonej w uprzednio załatwionej sprawie DLŁ-WNO.053.3.2025.AP).

Działając w zakresie swoich kompetencji, Minister przytoczył obowiązujące przepisy i procedury służące ograniczaniu liczebności zwierzyny i przeciwdziałaniu zagrożeniom powodowanym przez dziki, w szczególności możliwość stosowania działań przewidzianych w art. 45 ust. 3 ustawy – Prawo łowieckie, współpracę z dzierżawcami i zarządcami obwodów łowieckich oraz możliwość zgłaszania uwag do rocznych planów łowieckich przez organy gmin i izby rolnicze.

Apel Rady Gminy Dębno z 29 maja 2025 r., dotyczący problemu zwiększającej się populacji dzików, został uwzględniony w analizach Ministerstwa Klimatu i Środowiska w zakresie potrzeby poprawy skuteczności zarządzania populacjami zwierzyny oraz ograniczania szkód wyrządzanych przez zwierzęta. Problemy sygnalizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, rolników i właścicieli nieruchomości stanowią jedno ze źródeł informacji wykorzystywanych przy ocenie funkcjonowania obowiązujących regulacji prawnych oraz analizie kierunków ich ewentualnych zmian.

W ramach prac Zespołu do spraw zmian systemowych w łowiectwie analizowano m.in. zagadnienia dotyczące szacowania liczebności zwierzyny, powiązania wyników tych szacowań z planowaniem łowieckim, realizacji rocznych planów łowieckich, zasad prowadzenia interwencji wobec zwierzyny na terenach wyłączonych z obwodów łowieckich oraz odpowiedzialności za finansowanie działań podejmowanych na podstawie art. 45 ust. 3 ustawy – Prawo łowieckie. Wśród rekomendacji Zespołu znalazł się również postulat doprecyzowania przepisów w celu jednoznacznego określenia podmiotu odpowiedzialnego za finansowanie zadań wykonywanych na podstawie tego przepisu.

[2] Dz.U. z 2018 r. poz. 870.

Postulaty przedstawione przez Radę Gminy Dębno były więc zbieżne z problematyką analizowaną w ramach prac resortu i zostały uwzględnione przy ocenie kierunków planowanych zmian systemowych.

Ad 12.
Czy petycja przekazana Ministerstwu na podstawie uchwały nr IX/299/2026 została już zarejestrowana i skierowana do analizy, a jeżeli tak – jakie dalsze działania przewiduje Ministerstwo?

Petycja mieszkańców Gminy Dębno wpłynęła do Ministra Klimatu i Środowiska dwukrotnie, m.in. na podstawie uchwały Nr IX/299/2026 Rady Gminy Dębno z dnia 21 września 2026 r.[3] Sprawa została zarejestrowana w Ministerstwie Klimatu i Środowiska (znak sprawy: DLŁ-WNO.053.16.2026) i aktualnie podlega rozpatrzeniu.

Odpowiedź zostanie udzielona w odniesieniu do postulatów objętych zakresem kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska tj.:
- uszczelnienia systemu odpowiedzialności za szkody łowieckie (Część C. pkt 2);
- wzmocnienia mechanizmów prewencyjnych i ochronnych dotyczących szkód łowieckich (Część C. pkt 3 - częściowo);
- skuteczniejszej kontroli populacji zwierzyny i realizacji planów łowieckich (Część C. pkt 4);
- utworzenia rejestru szkód łowieckich (Część C. pkt 5);
- ograniczenia presji zwierzyny na grunty rolne i tereny zabudowane (Część C. pkt 6).

W części dotyczącej zagadnień pozostających we właściwości Ministra Finansów i Gospodarki oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi petycja została przekazana do rozpatrzenia właściwym organom na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o petycjach (znak sprawy: DLŁ-WNO.054.2.2026). Natomiast w odniesieniu do kwestii dotyczących działania organów Gminy Dębno, wnoszący petycję zwrócił się o ich rozpatrzenie bezpośrednio do Urzędu Gminy Dębno, według właściwości.

W odniesieniu do pytań nr 1-11 należy podkreślić, że opisane **rekomendacje Zespołu do spraw zmian systemowych w łowiectwie stanowią punkt wyjścia do dalszych analiz i decyzji** Ministerstwa dotyczących kierunków ewentualnych zmian legislacyjnych. Ewentualne uwzględnienie poszczególnych rekomendacji w procesie legislacyjnym będzie uzależnione od wyników prowadzonych analiz. Na obecnym etapie nie zostały podjęte ostateczne rozstrzygnięcia co do zakresu ani terminu wdrożenia poszczególnych rozwiązań.

Z wyrazami szacunku

Paulina Hennig-Kloska
Minister Klimatu i Środowiska
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

[3] *W sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej powtarzających się szkód łowieckich, ograniczenia możliwości użytkowania gruntów rolnych oraz zastosowania ulg lub zwolnień w podatku rolnym.*

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.